

ESIOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAAN PERUSTUVA LUKUVUOSISUUNNITELMA

Lukuvuosi 2022–2023

Palautetaan 30.9.2022 mennessä aluejohtajalle

Päiväkoti	Rinteen päiväkoti
Esiopetusyksikkö	Esikot
Esiopetusyksikön yhteistyökoulu	Ylöjärven Yhtenäiskoulu
Käsitelty päiväkodissa (pvm.)	7.11.22
Varhaiskasvatuksen johtajan hyväksyntä	

ESIOPETUKSEN YLEINEN JÄRJESTÄMINEN

Työ- ja loma-ajat

Lukuvuosi 2022–2023 (748 tuntia)

Syyslukukausi	10.8. - 22.12.2022
Syysloma (vko 42)	17.10 - 23.10.2022
Kevätlukukausi	9.1. - 3.6.2023
Talviloma (vko 9)	27.2. - 5.3.2023
Pääsiäisloma	6.4. - 10.4.2023

TOIMINTA KASVATTAJIEN KESKEN

Vuorovaikutus kasvattajien kesken

Työtiimimme ilmapiiri pyritään pitämään iloisena ja rentona, jossa jokainen voi esittää mielipiteensä joko heti tai viimeistään viikoittaisessa tiimipalaverissa. Esitetyistä mielipiteistä keskustellaan avoimesti ja pyritään tekemään yhdessä pedagogisia ratkaisuja. Arvostamme jokaisen ammattilaisen työtä ja ajatuksia. Annamme myös palautetta toisillemme päivittäin arjessa sekä tiimipalavereissa.

Kannustamme toisiamme osallistumaan ja innostumaan koulutuksista. Koulutuksen anti jaetaan tiimissä ja näin huolehdimme koko tiimin kehittymisestä. Henkilöstön vahvuuksia ja erityistaitoja hyödynnetään ryhmän toiminnassa. Näin aikuisetkin voivat oppia toisiltaan uusia taitoja.

Tiimien välistä yhteistyötä tehdään opettajien pedapalavereissa sekä hoitajapalavereissa, joissa kokoontuu henkilöstöä kaikista talomme tiimeistä.

Toiminnan suunnittelu ja arviointi

Lukuvuosisuunnitelmamme perustuu valtakunnallisen esiopetussuunnitelman perusteiden ohella Ylöjärven kaupungin omaan esiopetussuunnitelmaan. Lasten epäsäännölliset läsnäolot vuoropäiväkodissa tuottavat erityisiä haasteita esiopetuksen suunnittelulle. Haasteita suunnittelulle tuovat myös aikuisten epäsäännölliset työvuorot ilt-, yö- ja viikonlopputyövuoroista johtuen. Näiden syiden johdosta toiminnan suunnittelu on vaativaa ja aikaa vievää. Viikon toiminnan suunnittelu aloitetaan edellisellä viikolla tarkastelemalla lasten seuraavan viikon läsnäolot sekä aikuisten työvuorot.

Ryhmämme toiminta perustuu yhteisopettajuuteen, eli opettajat suunnittelevat ja toteuttavat yhteistyössä opetusta kaikille lapsille. Opettajilla ei ole pysyviä pienryhmiä.

Vuoroesiopetusryhmässä myös opettajat tekevät työvuoroja välillä klo 7-21, tarvittaessa muulloinkin. Tämä on huomioitu päiväjärjestyksessä niin, että aamuvuoroon tuleva opettaja on vastuussa aamun sisätiloissa järjestettävästä oppitunnista ja iltavuoroon tulevan opettajan ryhmän toiminnasta ulkona vastaavat lastenhoitajat. Tätä varten on tehty liikunnan vuosikello ja erilaisia ulkoliikuntaleikkejä, -ideoita ja -välineitä on kerätty helposti saataville.

Lauantaisin talossamme on aina henkilöstössä mukana myös varhaiskasvatuksen opettaja. Viikonloppuisin hoidossa oleva esikoululainen osallistuu isompien ryhmässä järjestettävään toimintaan ja tekee jossain vaiheessa päivää omasta

esikoulukirjasta tai monisteista viikolla tekemättömiä tehtäviä opettajan tai lastenhoitajan ohjeistuksen mukaan.

Esiopettajat osallistuvat opettajien yhteiseen pedagogiseen suunnitteluun maanantaisin klo 12.30-14. Ryhmän oma tiimipalaveri pidetään joka viikko sopivana päivänä klo 12.45-13.45 (tai klo 11-12). Palaveri pyritään järjestämään niin, että mahdollisimman moni tiimistä pääsee siihen osallistumaan. Joka viikko opettajilla on yhteinen suunnittelu-aika seuraavan viikon/viikkojen suunnittelua varten, lisäksi opettajilla on omat SAK-aikansa (suunnittelu, arviointi ja kehittäminen).

Koko henkilöstö arvioi ryhmän toimintaa päivittäin ja merkittävät havainnot pyritään kirjaamaan havaintokansioon. Havainnoista keskustellaan yhteisessä tiimipalaverissa. Itsearviointimme perustuu omien kokemustemme ja saamamme palautteen jatkuvaan reflektointiin. Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset sekä päivittäiset keskustelut huoltajien kanssa ovat merkittäviä välineitä itsearvioinnissamme.

Toimintaamme dokumentoimme lapsille, henkilökunnalle sekä huoltajille Padlet-ohjelman kautta, jossa voimme lähettää heille nähtäville kuvia sekä videoita. Lasten tekemiä, monenlaisia tuotoksia, pyrimme laittamaan esille ryhmämme tiloihin, joita huoltajilla on mahdollista käydä katsomassa. Kummaa-esiopetuskirjat ovat nähtävillä lasten sisälokeroissa, jotta huoltajilla on mahdollista katsella myös niitä. Myös lasten omat kansiot, joissa on erilaisia kynätehtäviä, ovat nähtävillä samaisessa paikassa.

Lukuvuosisuunnitelman toteutumista arvioimme tiimipalavereissa. Varsinkin joulukuun alun jossakin tiimipalaverissa lukuvuosisuunnitelma tarkastellaan yhdessä läpi, jotta tarvittavia muutoksia toimintaan voidaan tehdä vielä kevätlukukaudelle.

Hyödynnämme toiminnassamme kaikkien tiimin jäsenten ammattitaitoa sekä erityisosaamista. Henkilöstössämme on vahvaa kädentaitojen, musiikin, draaman ja liikunnan osaamista. Hyödynnämme näitä vahvuuksia toiminnassamme läpi vuoden. Pyrimme jakamaan jo edellisellä viikolla henkilöstön kesken, viikoittain toistuvat työtehtävät, kuten hoitovuorojen kirjaamiset, ruokatilaukset ja Rentola-vuorot. Myös erilaiset vastuualuetehtävät sovitaan tiimin jäsenten kesken, esim. eri tilojen järjestelystä ja siisteydestä vastaaminen.

Läheisyyden kehä -arviointi tehdään syksyllä sekä tammikuun aikana. Tuloksia vertaillaan tiimipalaverissa. Tiimipalavereissa, alkavana lukuvuotena, pyrimme uuden tiimipalaverirungon myötä käyttämään aiempaa enemmän aikaa, tiimin henkilöstön kuulemiselle. ”Mitä meille kuuluu?” Missä olemme kuluvalla viikolla onnistuneet/epäonnistuneet? ”Näissä hetkissä on aikaa myös henkilöstön itsearvioinnille. Tässä voimme käyttää tarvittaessa Kummaa-esiopetusmateriaalin lomaketta ”Tiimin vuorovaikutuksen havainnoinnin tueksi.”

Tiedonkulku

Vuoroeskari tarkoittaa myös henkilöstön osalta, että ryhmämme aikuiset ovat paikalla ryhmässä hyvin eri aikoina. Tämä haastaa ryhmän sisäisen informaation kulkua. Meillä on käytössä infovihko, johon kirjoitamme tärkeät tiedotettavat asiat, jotka liittyvät esim. lapseen ja hänen huoltajansa kanssa käytyyn keskusteluun. Esioppilaista on koottu kansio, josta jokainen ryhmän aikuinen voi lukea lapseen liittyvää tietoa esim. lausuntoja ja palaverikuulumisia. Tiimipalaverissa kirjoitamme muistiota, joka on kaikkien luettavissa ryhmässämme. Lisäksi henkilökunnalla on velvollisuus itse lukea muistiot Onedrivesta esim. pedapalaverien ja lähihoitajapalaverien muistiot.

Muut asiat

Esiopetusryhmässämme on useita tuen lapsia, joten aikuisten äkilliseen sairastumiseen täytyy meidän ryhmässämme reagoida nopeasti. Aamuisin sairaspöissaolosta ilmoitetaan ensisijaisesti päiväkodin johtajalle. Myös ryhmämme omassa Whatsapp-ryhmässä pöissaoloilmoituksesta aiheutuvasta muutoksesta käydään nopea keskustelu. Usein tämä vaikuttaa alkavan työvuoron muutoksiin tai muuten päivän rakenteeseen. Kun tuen lapsia on paljon, niin esiopetusryhmä on myös hyvin haavoittuvainen aikuisten pöissaolojen vuoksi.

Tiimipalavereissa pyrimme viikoittain "hiomaan" aikuisten toimintaa kulloisenkin tarpeen mukaiseksi. Ruokailu-, ulkoilu- ja siirtymätilanteissa pyrimme miettimään hyvinkin yksityiskohtaisesti aikuisten työnjakoa ja sijoittumista, jotta se tukee lasta mahdollisimman hyvin. Samalla huomioidaan henkilökunnan jaksaminen, koska erityislasten kanssa toimiminen on erittäin kuormittavaa.

ESIOPETUSRYHMÄN TOIMINTAKULTTUURI

Esioppilaat on jaettu kahteen ryhmään, Ketut ja Puput, jotka toimivat oman päiväjärjestyksensä mukaan. Tämä mahdollistaa sopivan kokoiset oppimisryhmät ja tilojen hyödyntämisen mahdollisimman hyvin. Toiminta on hyvin strukturoitua eli ryhmien aikataulut, toimintapaikat ja siirtymät on tarkasti aikataulutettu. Hyvällä ennakkosuunnittelulla saamme toimintamme selkeäksi ja rauhalliseksi lapsille, aikuisille sekä mahdollisille sijaisille.

Oppimisympäristömme on monipuolinen, turvallinen ja innostava sekä kognitiivisesti lasta rikastuttava. Käytössämme on monia erikokoisia ja erilaisiin toimintoihin suunniteltuja tiloja, joita käytetään monipuolisesti. Tilat mahdollistavat lasten jakamisen toimimaan pienemmissä ryhmissä. Ympäristöä myös arvioidaan ja muokataan tarpeen mukaan toimivaksi ja viihtyisäksi. Lähiympäristö ja erityisesti lähimetsä on tärkeä osa oppimisympäristöämme.

Lapsen kehitystä ja oppimista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Meille on tärkeää, että ryhmän ilmapiiri on positiivinen ja rento. Aikuiset puhuvat toisilleen sekä lapsille kunnioittavasti, arvostavasti ja iloisella otteella. Toimimme lapsille vuorovaikutuksen mallina. Lapsi kohdataan ja huomioidaan kiireettömästi ja yksilöllisesti. Ryhmässämme lapsi voi ikätasonsa mukaan vaikuttaa arjessaan moniin asioihin, kuten leikinvalintaan, kirjäänestyksiin, retkikohteiden suunnitteluun jne. Lapsen hyvinvoinnille on tärkeää turvallinen oppimisympäristö, jossa keskiössä ovat hyvät käytöstavat, asiallinen kielenkäyttö sekä ystävällisyys.

Leikki on tärkeä osa esiopetuspäivää. Vapaalle leikille on varattu päivittäin aikaa sekä sisällä että ulkona. Leikille varataan riittävästi aikaa, mikä on osoitus lapselle leikin arvostuksesta. Leikkiessään lapsi käyttää mielikuvitusta ja harjoittelee tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Toiminnallisuus on vahvasti mukana lasten oppimisessa ja asioihin tutustutaan eri aistien kautta.

Liikunta ja liikkuminen ovat osa jokaista esiopetuspäiväämme. Aamulla toinen pienryhmä aloittaa toiminnan sisätiloissa, jonka aikana toinen pienryhmä ulkoilee. Ulkotoiminta aloitetaan aina yhteisillä liikunnallisilla harjoituksilla, peleillä tai leikeillä. Ohjatun toimintatunnin jälkeen toinen ryhmä siirtyy sisältä ulos ja päinvastoin. Sisä- ja ulkotilat mahdollistavat monipuolisen liikkumisen. Käytössämme on liikuntasali, käytävätilaa sekä kiipeilyseinä. Pihassa liikkumiseen kannustavat mm. kiipeilytelineet, polkupyörät ja urheilukenttä. Retkiä teemme useamman kerran viikossa harjun vaihtelevaan maastoon. Pidemmät kävelyretket harjaannuttavat esikoululaisen peruskuntoa. Talvisin hyödynnämme harjun ja lähipellon hiihtolatuja ja luistelua harjoitteleminen sekä jäähallissa että mahdollisesti päiväkodin kentällä. Kaikessa toiminnassamme kannustamme lapsia liikkumaan ja kokeilemaan rohkeasti omia rajojaan.

Ryhmässämme arvostetaan kirjoja. Lapsille kirjoja on saatavilla katseltavaksi ja luettavaksi koko ajan. Lapsille pyritään lukemaan jotakin lähes päivittäin. Kirjoja lukiessa niitä tutkitaan, niistä keskustellaan ja niiden äärelle pysähdytään. Kirjojen välityksellä opitaan monia asioita; tutustutaan kirjaimiin, numeroihin, tunne- ja vuorovaikutustaitoihin jne. Kirjastoauton avulla saamme vaihtelevuutta tarjolla oleviin kirjoihin. Kirjojen arvostaminen näkyy myös siinä, että kirjojen säilyttämisestä ja asianmukaisesta lukemisesta keskustellaan lasten kanssa.

Taideilmaisu on mukana viikoittain esikoululaisen ohjelmassa. Musiikkihetkissä toteutuu yhdessä laulamisen ja soittamisen riemu sekä yhteisöllisyys. Opettelemme erilaisia kuvataidetekniikoita. Draaman keinoin kannustamme lasta itsensä ilmaisuun. Tuemme lasta erilaisten taideprojektien etenemisessä ja tuotosten valmistuessa nautimme yhdessä tehdyistä töistä. Lasten tuotoksia on nähtävillä ryhmässä. Osallistumme mahdollisuuksien mukaan eri taiteen alojen tapahtumiin, esim. teatteriin tai konserttiin.

Hyvinvointi ja turvallinen arki (OPH 2022)

Esiopetuksessa pidetään huolta koko yhteisön fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Lasta tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä. Lapsella on oikeus saada lohdutusta sitä tarvitessaan. Esiopetuksessa ei sallita kiusaamista, väkivaltaa eikä häirintää. Kiusaaminen tunnistetaan, siihen puututaan ja sitä ehkäistään tietoisesti ja suunnitelmallisesti osana toimintakulttuurin kehittämistä. Olennaista kiusaamisen ennaltaehkäisyssä on tukea lasten vertaissuhteita ja yhteisön hyvinvointia. Henkilöstöllä on keskeinen rooli lasten sosiaalisten ja emotionaalisten taitojen harjoittelun ja kehittymisen tukemisessa. Lasten kanssa opetellaan tunnistamaan ja ratkaisemaan ristiriitoja rakentavasti. Aikuisen läsnäolo ja antama ohjaus vuorovaikutustilanteissa on tärkeää. Häirintä-, kiusaamis- tai väkivaltatilanteista keskustellaan lasten huoltajien kanssa ja etsitään yhdessä ratkaisuja. (Esiops s. 23)

Kiusaamistilanteita pyritään ennaltaehkäisemään aikuisten henkisellä ja fyysisellä läsnäololla. Aikuiset sijoittuvat sekä sisällä että ulkona seuraamaan lasten välisiä sosiaalisia tilanteita ja tarvittaessa puuttuvat ja ohjaavat lapsia tilanteiden selvittelyssä. Apuna käytetään MiniVerso-sovitteluohjelmaa, jossa jokaisella osapuolella on mahdollisuus kertoa mitä tapahtui ja yhdessä keskustellen pyritään pääsemään sovintoon. Kannustamme lapsia kertomaan aikuisille mahdollisista kiusaamistilanteista. Pyrimme myös vahvistamaan lasten rohkeutta selvittää itse pienistä lasten välisistä kahnauksista, esim. sanomaan tiukasti "Ei!" tai "Lopeta!".

ESIOPETUKSEN ARVIOINTI (Ylöjärven esiops s. 25–26)

Syksyllä esikoululainen osallistuu kolmeen lähtötasokartoitukseen. Makeko-aineiston avulla kartoitetaan matemaattisia taitoja. Lukemisen ja kirjoittamisen valmiuksia kartoitetaan Lukimato -tehtäväsarjalla. Lisäksi teemme Boehmin käsitekartoituksen. Esikoululaisen kehittymistä seuraamme keväällä samoilla tehtävistöillä. Eskarin arki -materiaalia käytetään lasten havainnoinnin tukena.

Ryhmässä on käytössä Kummaa -esiopetuskirja, joka toimii hyvänä havainnointi- ja dokumentointivälineenä. Esioppilailla on myös omat kansiot, joihin he dokumentoivat omat muut kirjalliset tehtävänsä. Kirjat ja kansiot ovat huoltajien, lasten itsensä sekä henkilökunnan katsottavissa. Taidetuotoksia laitetaan ryhmässä esille kaikkien iloksi.

Dokumentoimme esiopetusryhmän toimintaa viikoittain ryhmämme Padlet-seinälle, verkossa. Tällä tavoin teemme esiopetuspäivän toimintaa ja sisältöjä vanhemmille näkyväksi.

Lapsihavaintoja kirjaamme havaintokansioon, jonka pohjalta käymme pedagogista keskustelua tiimipalavereissa.

Kuuntelemme herkällä korvalla lasten ajatuksia ja pohdintoja liittyen esiopetuksen toimintaan ja oppimisympäristöön. Leikki- ja liikuntavälineiden mahdollisessa hankinnassa keskustelemme lasten kanssa heidän ajatuksistaan. Ryhmässämme on rohkeita aikuisia, jotka uskaltavat kokeilla lasten ehdottamia ajatuksia. Lasten ääni saa kuulua ryhmämme toiminnassa.

Harjoittelemmme ryhmässämme itsearviointia säännöllisesti. Kummaa - esiopetuskirjaan sisältyy jokaiseen jaksoon lapsen itsearviointiin materiaalia. Lasta ohjataan ja kannustetaan tarkastelemaan omaa tuotostaan, toimintaansa ja arvioimaan sitä.

Vanhemmilla on päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa mahdollista osallistua toiminnan arviointiin. Leops -keskusteluissa keskustelemme vanhempien kokemuksista ja ajatuksista esiopetuksessa. Myös erilaiset asiakastytyväisyyskyselyt ovat mainio tapa saada vanhempien arviointia kuulluksi.

LASTEN JA HUOLTAJIEN OSALLISUUS ESIOPETUKSESSA

Huoltajien kanssa pidetään yllä rentoa ja avointa keskusteluyhteyttä. Pyrimme jokainen päivä kohtaamaan huoltajan. Näissä tilanteissa huoltajan on helppo lähestyä meitä kaikissa lapseen liittyvissä asioissa.

Syksyn aikana järjestettävässä vanhempainillassa huoltajilla on mahdollisuus kertoa ajatuksista esiopetusvuodelle. Kaksi kertaa lukuvuodessa kutsumme vanhemmat esikoululaisen oppimissuunnitelmakeskusteluun, jossa huoltajilla on myös mahdollista kertoa toiveistaan ja ajatuksistaan lapsen esiopetusvuodelle. Yhteistyössä asetetaan tavoitteet lapsen esiopetusvuodelle.

Ryhmämme virallinen tiedottaminen tapahtuu Päikky-ohjelman kautta sekä ryhmämme ovessa olevilla ilmoituksilla. Viikko-ohjelma on nähtävillä edellisen viikon perjantaista lähtien eteisen ikkunassa. Päivittäinen huoltajien kanssa tapahtuva kohtaaminen ja kuulumisten vaihto on tärkeä tiedottamisen kanava.

Yhteistyötä teemme Ylöjärven Yhtenäiskoulun kanssa. Yhteistyö on tavallista esikouluarkea, esim. vierailuja 1. luokan kanssa puolin ja toisin. Koulun erityisopettaja vierailee ryhmässä ja osallistuu siirtopalavereihin keväällä.

ESI- JA ALKUOPETUKSEN YHTEISTYÖ (Ylöjärven esiops s. 22–23)

[Esiopetuksen siirtymäkäytännöt.pdf \(ylojarvi.fi\)](#)

PEDAGOGINEN TUKI

- kolmiportaisen tuen toteuttaminen, seuranta ja arviointi esiopetusryhmässä (Ylöjärven esiops s. 40–51)

Esiopetuksessa käytettävät tuen tasot ovat yleinen tuki, tehostettu ja erityinen tuki.

Tehostetun tai erityisen tuen edellytyksenä ei ole, että lapsi on ensin saanut muulle tasolle kuulunutta tukea.

Yleinen tuki

Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata lapsen tuen tarpeisiin. Yleinen tuki muodostuu yksittäisistä tuen muodoista, esimerkiksi yksittäisistä pedagogisista ratkaisuista sekä tukitoimista, kuten kuvien tai tukiviittomien käyttäminen puheen tukena. Yleinen tuki on lapsen omassa esiopetusryhmässä annettavaa lyhytaikaista ja tilapäistä tukea. Yleinen tuki ei edellytä hallintopäätöksen antamista. Mahdollisista tukipalveluista, kuten apuvälineistä, tehdään hallinnollinen päätös.

Esikoilla yleinen tuki tarkoittaa tarkkaa pedagogista toiminnan suunnittelua sekä vahvaa päivittäistä pienryhmätoimintaa, jota tuetaan kuvin ja tukiviittomin sekä tarvittaessa yksilöllisin ohjein. Ensimmäisenä askeleena on lapseen ja lapsen vasuun tutustuminen, joita kautta lasta osataan parhaiten tukea arjessa. Toiminta ja toimintaympäristö suunnitellaan lasten tarpeista lähtien unohtamatta lasten osallisuutta. Oppimisessa, vuorovaikutuksessa sekä ryhmässä toimimisessa tarvittavia taitoja herätellään tarvittaessa ja harjoitellaan päivittäin. Toimintaa ja pedagogisia käytänteitä arvioidaan ja muokataan säännöllisesti ja aina tarvittaessa.

Tehostettu tuki

Tehostettua tukea annetaan lapselle, joka tarvitsee säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja. Tehostettu tuki perustuu esiopettajan tekemään pedagogiseen arvioon ja sitä annetaan lapselle laaditun tehostetun tuen suunnitelman mukaisesti. Sen antamisesta tehdään hallintopäätös varhaiskasvatuksen aluejohtajan toimesta. Tehostettu tuki on luonteeltaan vahvempaa ja pitkäkestoisempaa kuin yleinen tuki. Suunnitelma tehostetun tuen toteuttamisesta tehdään yhteistyössä huoltajan ja mahdollisesti lapsen asioista vastaavien

asiantuntijoiden kanssa. Lapsen oppimista ja hyvinvointia seurataan säännöllisesti esiopetusvuoden aikana ja tehostetun tuen suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa vastaamaan muuttunutta tuen tarvetta.

Erityinen tuki

Erityistä tukea saavat lapset, joiden kasvun, kehityksen ja oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muuten. Erityisen tuen tehtävänä on antaa lapselle kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista kasvun ja oppimisen tukea. Erityinen tuki perustuu psykologiseen tai lääketieteelliseen lausuntoon sekä pedagogiseen selvitykseen ja sen antamisesta tehdään hallintopäätös varhaiskasvatuksen aluejohtajan toimesta. Erityistä tukea saavalle lapselle laaditaan yhteistyössä asiantuntijatahojen kanssa henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) ja suunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään esiopetusvuoden aikana. Erityisen tuen tarpeellisuus tarkastetaan aina lapsen tuen tarpeen muuttuessa.

Yhteistyö koulun alkuopettajien sekä erityisopettajien kanssa on myös tärkeää, jotta lapsen hyvinvointi sekä oppimispolku sujuisi parhaalla mahdollisella tavalla. Jokaisella portaalla arjen, toiminnan sekä leikkiympäristön suunnittelu ja toteutus lähtee lapsen tarpeista sekä vahvuuksista. Myönteisellä ilmapiirillä ja palautteella sekä kannustamisella on oleellinen osa esiopetusryhmän arkea. Toimintaa ja arjen sujuvuutta muokataan säännöllisesti sekä aina tarvittaessa.

Kaikki tukimuodot tulee järjestää suunnitelmallisesti lapsen kehitystason ja yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Tukea suunnitellaan yhteistyössä lapsen vanhempien kanssa. Lapsi on oikeutettu tukitoimiin, vaikka vanhemmat kieltäisivät tuen antamisen. Tukitoimien tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä (niin kognitiivisia, kuin sosiaalisia), edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista. Lapsen esiopetus suunnitelman toteutumista sekä lapsen tuen tarvetta, riittävyttä ja tarkoituksenmukaisuutta on arvioitava ja suunnitelma on tarkistettava vähintään kerran vuodessa, useammin, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.

Ryhmässämme on tällä hetkellä viisi erityistä tukea tarvitseva oppilasta sekä kaksi tehostetun tuen oppilasta. Teemme yhteistyötä päiväkodin oman veon kanssa viikoittain (mm. ryhmän toimintaan osallistuminen sekä konsultaatio).

Rinteen päiväkodissa toimii varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Päivi Ojanen p. 0401331548

OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

Kussakin yksikössä laaditaan oppilashuoltosuunnitelma osana lukuvuosisuunnitelmaa. Sitä päivitetään vähintään kerran lukuvuodessa. Suunnitelma tulee laatia yhteistyössä henkilöstön, oppilashuollon toimijoiden, lasten ja heidän huoltajiensa kanssa. Suunnitelmaa laadittaessa sovitaan menettelytavoista, joilla henkilöstö, lapset ja huoltajat ja tarvittavilta osin yhteistyötahot perehdytetään suunnitelmaan. Suunnitelmaa laadittaessa käytetään monipuolisesti tietoa yhteisön tilanteesta ja hyvinvoinnista, pedagogisen tuen toteuttamisesta, oppilashuollon ja oppilashuoltopalveluiden toimivuudesta sekä palvelutarpeista. Olennaisia ovat lasten ja huoltajien, pedagogisen tuen tiimin ja muun henkilöstön, oppilashuollon ammattihenkilöiden sekä keskeisten yhteistyökumppaneiden näkemykset ja arviot.

Esiopetusryhmän käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Ammattinimike ja nimi (ei ammattikäyttöön tarkoitettuja puhelinnumeroita!)

lääkäri	Merja Hietanen
terveydenhoitaja	Katriina Uusi-Ilkainen
psykologi	Otto Laakso
kuraattori	Milla Kauhanen

Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

- *esiopetusympäristön hyvinvointia, terveellisyttä, esteettömyyttä ja turvallisuutta lisäävät toimet*
- *esiopetuksen järjestäminen hyvinvointia ja mielenterveyttä tukevin toimina*
- *lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä ryhmien toiminnan edistäminen*
- *kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäisevät ja vähentävät toimet*
- *oppimisen etenemistä edistävät toimet*
- *huoltajien osallisuutta lisäävät toimet*
- *terveellisiä elintapoja edistävät toimet*
- *lasten osallisuutta edistävät toimet*
- *pedagogiset menetelmät ja oppilashuollon yhteys esiopetuksen toteuttamiseen*
- *yhteistoiminta esiopetuksen ulkopuolisten tahojen kanssa*
- *riskien ennakointi ja vaaratilanteisiin varautuminen*
- *yksittäistä lasta koskevan monialaisen oppilashuoltotyön sekä oppilashuoltopalveluiden tarpeen. toteutumisen ja toimintatavan seuranta, arviointi ja kehittäminen*

Yhteisöllisen oppilashuollon kokouksiin osallistuvat varhaiskasvatuksen opettajien, lastenhoitajien, koulukuraattorien, koulupsykologien ja terveydenhuollon edustajat käsiteltävän asian mukaan. Kokouksissa on toteuduttava monialainen työskentely. Asian käsittelyyn voi tarpeen mukaan osallistua lasten, huoltajien, muiden asiantuntijoiden tai yhteistyötahojen edustajat.

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu 1-2 kertaa lukuvuodessa.

Esikot ryhmässä painotetaan lukuvuonna 2022-23 tunne- ja kaveritaitoja eli niitä sosiaalisia taitoja, joita lapsi tarvitsee ollessaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Näitä taitoja harjoitellaan aikuisen ohjauksessa ja opetuksessa päivittäin kaikissa esiopetuspäivän tilanteissa.

- Esiopetusryhmässä on laadittu lasten kanssa säännöt 10/2022

Perusopetuslain 35 § muutos korostaa esiopetukseen osallistumisen säännöllisyyttä. Osallistumisen säännöllisyys on tärkeää esiopetuksen tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) määrätään, että opettaja, huoltajat ja esiopetuksen toteuttamiseen osallistuva henkilöstö huolehtivat yhteistyössä lapsen säännöllisestä osallistumisesta. Lasten osallistumista seurataan esiopetuksen yksiköissä. Huoltajat ilmoittavat sairauspoissaoloista sekä pyytävät lupaa muista syistä johtuviin poissaoloihin. 1–5 päivän poissaoloista ilmoitetaan esiopettajalle ja yli viiden päivän poissaoloon haetaan lupa kirjallisesti tai sähköisesti päiväkodin johtajalta.

- Poissaolojen seuraaminen esiopetusryhmässä ja niihin puuttuminen Päikky-ohjelmasta henkilökunta seuraa lasten läsnäoloja ja poissaoloja päivittäin. Vanhemmille on painotettu esiopetuksen velvoittavuutta ja että vanhemmilla on velvollisuus ilmoittaa lapsen äkillisestä poissaolosta esikouluun. Lomat anotaan erillisellä kaavakkeella.
- Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus Ohje käsitelty päiväkodissa pvm. 27.10.2022

Ryhmässämme on tällä hetkellä yksi kuljetettava esikoululainen. Hän odottaa kuljetusta valvotusti sisätiloissa ja kuljetuksen saapuessa aikuinen luovuttaa lapsen kuljettajalle.

[Ylöjärven kaupungin esi- ja perusopetuksen koulukuljetusperiaatteet](#)

- Lasten suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa Suunnitelma käsitelty päiväkodissa 10/2022

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen (Ylöjärven esiops s. 55–57)

Lapsen sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetusryhmässä. Lääkehoito ryhmässämme tapahtuu lääkehoitosuunnitelman mukaan. Erityisruokavalioista huoltajat ovat toimittaneet toimintakauden alkaessa tarvittavat terveydenhuollon asiakirjat suoraan keittiölle. Erityisruokavalioisen lapsen kohdalla henkilökunnalta vaaditaan erityistä tarkkuutta. Ajanmukaisen tiedon siirtäminen koko talon henkilöstön tietoisuuteen on ensiarvoisen tärkeää vuorohoidon talossa.

Lapsen elämäntilanteesta johtuvissa vaikeuksissa esiopettaja kokoaa tarvittaessa asiantuntijaryhmän, johon kutsutaan kulloiseenkin tapaukseen ja tilanteeseen sopivat asiantuntijat oppilashuoltopalaveriin. Tähän pyydetään huoltajan kirjallinen suostumus. Esiopettajat vastaavat oppilashuoltokertomuksen laadinnasta.

Oppilashuoltokertomusta säilytetään lukollisessa kaapissa joko esiopetustilassa tai johtajan toimistossa.

Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen lasten ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä lasten ja huoltajien kanssa. Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan oppilashuollon toimintatavat lasten ja huoltajien osallisuuden edistämiseksi sekä yhteistyön järjestämiseksi. Oppilashuollon yhteistyö lasten ja huoltajien kanssa sisältää mm. tiedottamisen, kohtaamisen ja aidon vuorovaikutuksen. Lasten ja huoltajien osallisuus toteutuu esiopetuksen arjessa ja kaikessa toiminnassa.

Huoltajien kanssa on mahdollista käydä pienimuotoisia keskusteluja päivittäin, lapsen tuonti- ja hakutilanteissa. Huoltajilla on mahdollisuus sopia henkilökunnan kanssa keskustelu aina tarvittaessa. Oppimissuunnitelmakeskusteluissa keskustellaan lapsen oppimisesta, ja myös hänen hyvinvointiinsa liittyvistä asioista.

Oppilashuoltosuunnitelman toteutumisen arviointi

Päiväkodin johtaja vastaa oppilashuoltosuunnitelman toteutumisesta ja toteutumisen arvioinnista.

Oppilashuoltosuunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti toimintavuoden aikana. Huoltajia tiedotetaan oppilashuoltotyöstä kunnan yhteisellä tiedotteella. Lasten kanssa ko. asioista keskustellaan.